

Jalan verisuonileikkaus (ASO)

1 Leikkauksen tarkoitus

Ateroskleroosi voi aiheuttaa tukkeumia tai ahtaumia verisuonissa. Verisuonen seinämiin kertyvä rasva ja kalkki ovat osa tätä prosessia. Jalassa oleva ateroskleroosi aiheuttaa kipua rasituksessa tai vaikeimmissa tapauksissa leposärkyä, haavan tai kuolion. Oireet riippuvat siitä, missäpäin verisuonta vaikeimmat muutokset sijaitsevat.

Leikkaus tehdään tavallisesti selkäydinpuudutuksessa. Silloin olet puutunut vyötäröstä alaspäin. Puudutusta on myös usein leikkauksen jälkeisten kipujen ehkäisyyn. Leikkauksen aikana otetaan verisuonisiirännäinen vartalon omasta laskimosta(venagrafti)joko kädestä tai jalasta ja uudelleen rakennetaan(rekonstruktio)se jalan verenkierron parantamiseksi.

2 Valmistelut

Mitä mukaan sairaalaan

Etukäteen täytetty kysely kaavake (esitiedot anestesiaa varten) sekä lista käytössä olevista lääkkeistä

Mikäli sinulla on käytössä insuliini, astma- tai silmälääkkeitä, ota ne mukaan osastolle

Ota mukaan myös henkilökohtaiset hygieniatarvikkeet sekä aamutossut

Arvotavarat sekä suuret rahamäärät on hyvä jättää kotiin

Kännykän käyttö on sallittua osastolla kaikkialla muualla paitsi valvontahuoneessa. Pidä mielellään puhelin äänettömänä. Jos ei ole omaa puhelinta, löytyy puhelin joka sängyn vierestä. Osta etukäteen puhelinkortti kantiinista.

Mene ensin laboratorioon, jossa otetaan verikoe, sydänfilmi ja keuhkojen toimivuustutkimus(spirometria) Keuhkokuva otetaan jos riittävän uutta kuvaa ei ole (3 kuukauden sisällä otettua).

Osastolla/leikolla hoitaja ottaa sinut vastaan ja käynte läpi leikkausrutiinit.

Saat syödä ja juoda vapaasti klo 02 asti, sen jälkeen ei saa syödä tai juoda.

Illan aikana poistetaan ihokarvat nivusesta ja jalan alaosasta.

Jos vatsa ei ole toiminut suosittelemme peräruisketta edeltävänä iltana.

Menet suihkuun illalla.

Lääkitys

Jos käytät Marevan, MAREVAN-lääkitys tauolla 2 päivää ennen leikkausta.

Jos käytät PLAVIX tai CLOPIDOGREL. Pitää lääkitys olla tauolla 5 päivää ennen leikkausta.

Muut lääkkeet otetaan normaalisti sairaalaantuloon saakka.

3 Leikkauksen kulku

Leikkauspäivän aamuna menet suihkuun taas.

Otat pois kaikki korut. Puet leikkausvaatteet päälle osastolla.

Saat rauhoittavaa lääkettä ennen kuin sinut viedään leikkaussaliin.

Leikkauksen jälkeen

Leikkauksen jälkeen sinut viedään heräämöhön.

Takaisin A3:lle sinut siirretään leikkauspäivän iltana tai seuraavana aamuna.

Jalan verenkiertoa seurataan tiheästi leikkauksen jälkeen. Verenpainetta ja pulssia seurataan myös.

Voit syödä ja juoda kun tulet takaisin osastolle. Syökää jatkossa päiväsalissa mikäli mahdollista.

Kipujen lievittämisessä apuna on kipupumppu ensimmäisinä päivinä.

Heti ensimmäisenä päivänä leikkauksesta saat nousta istumaan sängynlaidalle vähäksi aikaa ja seisoa sängyn vieressä.

Verenvirtaus jalassa kontrolloidaan ultraäänellä(duplex doppler) ennen kotiinlähtöä.

Omaiset

Vierailuajat ovat klo 14-15 ja kl 18-19. Jos ajat eivät sovi voit keskustella hoitohenkilökunnan kanssa muista ajoista.

Älä tule vierailulle jos olet vilustunut, eikä mielellään leikkauspäivänä.

Ainoastaan 2 vierailijaa yhtä aikaa.

Leikkauksen jälkeen potilas viedään heräämöhön. Välttää puheluita heräämöhön, mutta tarvittaessa voit tiedustella heräämöstä 3231420.

Myöhemmin illalla/seuraavana päivänä hoito jatkuu A3:lla puh:3231672

Lääkäri on tavattavissa arkisin noin klo 9 puh 3231672

Toivoisimme, että omaiset keskenään sopisivat yhdyshenkilöstä, joka soittaa osastolle ja tiedustelee potilaan vointia.

4 Jälkihoito

Kotiutus tapahtuu noin yhden tai kahden viikon kuluttua leikkauksesta.

Ompeleet poistetaan haavalta terveyskeskuksessa sovittuna aikana.

Liikkumisen saat aloittaa osastolta saamasi ohjeen mukaan.

Jalassa voi olla turvotusta leikkauksen jälkeen, pidä mielellään jalkaa koholla, kun istut tai makaat.

Saat kontrolliajan verisuonikirurgian poliklinikalle noin kuukauden kuluttua.

Suurinta osaa potilaista, joille on tehty pitkä ohitus jalkaan, seurataan säännöllisesti kirurgisella pkl:lla muutaman vuoden ajan, ohituksen tukkeutumisriskin vuoksi.

Saat myös kirjallisen yhteenvedon hoitojaksosta.

Lääkeresepit ja lääkelista annetaan myös kotiin lähtiessä. Kun lääkärikierto on ohi ja kaikki paperit kunnossa saat lähteä kotiin. Tarvittaessa voit syödä lounaan päiväsalissa ja odottaa siellä kunnes kuljetus tulee.

5 Huomioitavaa

Lämpö muuttuu rajusti jalassa, kipu lisääntyy tai huomattavaa turvotusta jalassa, kuumetta ja ihon punoitusta tai jatkuvaa runsasta verenvuotoa haavalta.

6 Yhteystiedot

Puhelinnumero osastolle A3: 3231672